

SPOLJNA TRGOVINA / EXTERNAL TRADE

Metodološka objašnjenja / *Methodological notes*

Izvoz i uvoz po zemljama, u hilj. EUR / *Exports and imports by countries, in thous. EUR*

Uvoz, top 10 zemalja, u hilj. EUR / *Import, top 10 countries, in thous. EUR*

Izvoz, top 10 zemalja, u hilj. EUR / *Export, top 10 countries, in thous. EUR*

Izvoz i uvoz robe, hilj. EUR / *Exports and imports of goods, in thous. EUR*

SPOLJNA TRGOVINA

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Izvor podataka za statistiku spoljne trgovine je Jedinstvena Carinska Isprava o izvozu i uvozu robe, koju prilikom carinjenja robe, u ime preduzeća, podnose carinarnicama špeditorska preduzeća koja imaju dispoziciju carinskog obveznika.

Obuhvat

Pri izvozu obuhvata se sva roba koja potiče iz domaće odnosno proizvodnje iz unutrašnjeg robnog prometa uključujući i tzv. nacionalizovanu robu (roba koja je bila uvezena i ocarinjena, pa se u nepromijenjenom ili dorađenom stanju izvozi kao roba porijekla iz Crne Gore na strano tržište).

Uvoz obuhvata svu robu uvezenu iz inostranstva koja je ocarinjena i puštena u unutrašnji promet u cilju reprodukcije, investicija ili široke potrošnje. Uključene su i isporuke raznih dobrotvornih organizacija i privatne poklon pošiljke.

Od januara 2008. godine MONSTAT je u skladu sa preporukama UN-a i EUROSTAT-a primijenio opšti i specijalni trgovinski sistem.

MONSTAT je do sada koristio ublaženu definiciju specijalnog sistema trgovine. Svjesni ograničenja ublažene definicije specijalnog sistema trgovine, u rezultate spolnotrgovinske razmjene uključen je i ponovni izvoz robe iz carinskih skladišta i slobodnih carinskih zona koji se registruje po opštem sistemu trgovine.

Opšti sistem trgovine koristi se u slučajevima kada se statistička teritorija zemlje poklapa s njenom ekonomskom teritorijom. Prema tome, opšti sistem trgovine predstavlja širi koncept i kod uvoza obuhvata svu robu koja ulazi na ekonomsku teritoriju zemlje koja prikuplja podatke, sa izuzetkom robe koja je u tranzitu, a kad izvoza obuhvata svu robu koja napušta ekonomsku teritoriju zemlje koja prikuplja podatke, sa izuzetkom robe koja je u tranzitu.

Sistem specijalne trgovine predstavlja uži koncept i koristi se u slučajevima kada se statistička teritorija zemlje poklapa samo sa određenim dijelom njene ekonomske teritorije. Stroga definicija specijalnog sistema trgovine koristi se kada statistička teritorija obuhvata samo slobodno cirkulirajuće područje u okviru koga roba može biti raspoloživa bez carinskih ograničenja, to znači da je ona prošla carinski postupak i da se koristi za domaću upotrebu u cilju reprodukcije, široke potrošnje i investicije.

Izvoz obuhvata svu robu koja napušta slobodno cirkullirajuće područje zemlje koja prikuplja podatke.

Definicije

Vrijednost robe u spoljoj trgovini iskazana je na osnovu cijena koje su postigla preduzeća prilikom sklapanja ugovora. Sve vrijednosti obračunate su na bazi pariteta franko granice Crne Gore: FOB-cijene za izvoz, CIF-cijene za uvoz.

Statistička vrijednost robe koja se izvozi jeste fakturna vrijednost robe. Statistička vrijednost robe koja se uvozi jeste vrijednost koja predstavlja carinsku osnovicu. Podaci o vrijednosti su obračunati po tekućim kursevima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice. Po tekućim kursevima koji se primjenjuju za utvrđivanje carinske osnovice takođe je izvršen obračun troškova transporta, osiguranja, pretovara i sl., koji se plaćaju u stranoj valuti. Registracija podataka spoljne trgovine po zemljama vrši se po principu zemlje namjene kod izvoza i zemlje porijekla kod uvoza. To znači da se pri izvozu registruje zemlja u kojoj se roba troši i dalje prerađuje, a pri uvozu ona zemlja u kojoj je roba proizvodnjom dovedena u stanje u kome se uvozi.

EXTERNAL TRADE

Sources and methods of data collection

Data source for external trade statistics is Single Administrative Document on import and export of goods, submitted, on behalf of enterprises, by shipping agents having the disposition of Custom tributary.

Coverage

Export covers all goods of domestic i.e, internal production origin, including so-called nationalized merchandise, (imported goods cleared through the customs, and unchanged exported as goods of Montenegro origin).

Import covers all merchandise imported, cleared through the customs, and put on domestic market for reproduction, investment or consumption purposes. Deliveries of various charity organizations and private gifts are also included.

Due to the recommendations of UN and EUROSTAT, MONSTAT has since January 2008 applied the general and special trade systems.

So far MONSTAT was using the reduced definition of the special trade system. Being aware of the limitations of the reduced definition of special trade system, the results of external trade include the re-export of goods from customs warehouses and free customs zones which is registered according to general trade system.

General trade system is used in cases when the statistical territory matches with its economic territory. Accordingly, the general trade system presents the wider concept and in import it includes all goods coming in the economic territory of the country which collects data, with the exception of goods in transit, and in export it includes all goods leaving the economic territory of the country which collects data, with the exception of goods in transit.

Special trade system presents the narrow concept and is used in cases when the statistical territory of the country matches only with the certain part of its economic territory. The strict definition of the special trade system is used when the statistical territory includes only the free circulating area in which the goods can be available without the customs limitations, which means that it went through the customs procedure and that it is used for domestic use for the purpose of reproduction, wider consumption and investments.

The export includes all goods which leaves the free circulating area of the country which collects the data.

Definitions

Value of goods in external trade statistics is shown on the basis of prices fixed by organizations and enterprises by contractual stipulation. All values have been calculated on the basis of parity free on Montenegrin border, i.e. F.O.B. export prices and C.I.F. import prices.

Statistical value of goods being exported is the invoice value of goods. Statistical value of goods being imported is the value representing customs base. Data on values are calculated on the basis of exchange rates applied for establishing customs base. Costs of transport, insurance and reloading, etc, paid in foreign currency are calculated at current exchange rates applied for establishing customs base. Registration of external trade data by country is carried out according to principle of destination country for the export and origin country for the import. It means that, in case of export, the country in which goods are consumed or further processed is registered, and in case of import – the country where the goods have been produced in the condition in which they have been imported.

IZVOZ I UVOD PO ZEMLJAMA, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS BY COUNTRIES, in thous. EUR

	Izvoz / Export			Uvod / Import			
	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	
UKUPNO	427 030,8	411 756,1	96,4	1 926 721,9	2 145 349,2	111,3	TOTAL
Evropa	401 139,6	375 489,7	93,6	1 545 168,6	1 716 815,2	111,1	Europe
Albanija	12 327,7	11 064,5	89,8	33 025,4	42 030,3	127,3	Albania
Austrija	1 258,4	7 170,9	300 ¹	19 191,2	26 476,7	138,0	Austria
Belgija – Luksemburg	24 279,5	16 738,4	68,9	13 446,6	11 781,8	87,6	Belgium – Luxembourg
BiH (sa Rep. Srpskom)	59 573,3	54 108,3	90,8	99 198,4	100 176,0	101,0	B&H (with RS)
Bugarska	784,9	582,9	74,3	12 298,3	12 882,2	104,7	Bulgaria
Ujedinjeno kraljevstvo	3 017,9	543,2	18,0	13 848,3	20 278,8	146,4	United Kingdom
Grčka	342,8	413,8	120,7	155 040,9	137 489,6	88,7	Greece
Danska	6 155,1	4 970,7	80,8	10 011,6	7 695,6	76,9	Denmark
Italija	10 682,2	12 195,1	114,2	113 868,1	139 967,6	122,9	Italy
Mađarska	5 854,5	5 327,9	91,0	15 441,6	17 458,4	113,1	Hungary
Njemačka	12 218,1	5 884,7	48,2	140 919,3	198 517,0	140,9	Germany
Slovenija	27 218,9	52 619,1	193,3	37 478,5	29 297,3	78,2	Slovenia
Poljska	9 833,3	7 977,4	81,1	33 865,0	44 886,0	132,5	Poland
Sjeverna Makedonija	2 923,0	5 089,2	174,1	20 335,6	20 327,8	100,0	North Macedonia
Rumunija	310,9	159,7	51,4	20 633,3	23 365,6	113,2	Romania
Ruska federacija	372,1	118,1	31,7	5 540,3	4 962,7	89,6	Russian Federation
Srbija	76 253,2	106 258,4	139,3	328 654,0	377 712,6	114,9	Serbia
Hrvatska	3 947,0	3 304,5	83,7	112 410,4	121 590,1	108,2	Croatia
Francuska	1 119,0	705,7	63,1	40 522,8	51 463,7	127,0	France
Holandija	917,7	1 779,1	193,9	30 532,3	36 549,3	119,7	Netherlands
Češka Republika	14 066,2	27 277,8	193,9	20 526,7	25 851,5	125,9	Czech Republic
Švajcarska	96 332,3	19 916,3	20,7	69 835,2	35 075,5	50,2	Switzerland
Švedska	839,8	1 217,2	144,9	13 939,5	17 488,1	125,5	Sweden
Španija	2 262,7	2 880,7	127,3	32 555,4	44 468,8	136,6	Spain
Turska	10 891,6	6 816,9	62,6	108 857,1	114 131,4	104,8	Turkey
Ostale zemlje	17 357,5	20 369,3	117,4	43 192,5	54 890,5	127,1	Other countries
Azija	20 447,5	29 118,5	142,4	284 003,1	366 463,6	129,0	Asia
Irak	1,7	1,7	98,3	0,1	6,7	300 ¹	Iraq
Izrael	81,1	1 747,5	300 ¹	6 868,9	902,8	13,1	Israel
Indija	0,5	122,1	300 ¹	8 045,6	17 755,5	220,7	India
Indonezija	0,5	22,9	300 ¹	4 568,6	4 945,1	108,2	Indonesia
Japan	199,8	80,0	40,0	16 183,1	16 184,5	100,0	Japan
Kina	11 172,0	1 932,5	17,3	172 377,4	246 759,4	143,2	China
Koreja	304,0	343,3	112,9	25 870,3	14 136,2	54,6	Korea
Tajland	0,3	1,3	300 ¹	2 688,1	4 047,2	150,6	Thailand
Hong Kong	22,4	22 209,3	300 ¹	264,5	466,1	176,2	Hong Kong
Ostale zemlje	8 665,1	2 657,8	30,7	47 136,5	61 260,1	130,0	Other countries
Afrika	1 738,0	1 987,2	114,3	9 294,0	6 850,9	73,7	Africa
Egipt	4,0	7,6	189,5	2 220,6	2 897,4	130,5	Egypt
Etiopija	322,1	-	-	13,0	13,1	100,2	Ethiopia
Libijska Araps.Džamah.	-	-	-	-	-	-	Libyan Arab.Jamahiriya
Maroko	0,5	1 596,7	300 ¹	1 199,2	1 296,4	108,1	Morocco
Tunis	-	-	-	597,5	913,2	152,8	Tunis
Ostale zemlje	1 411,4	383,0	27,1	5 263,7	1 730,8	32,9	Other countries
Amerika	3 601,3	5 069,7	140,8	87 623,7	53 821,9	61,4	America
Kanada	110,2	138,0	125,3	2 475,5	1 473,2	59,5	Canada
Panama	0,0	32,0	-	7,1	38,8	300 ¹	Panama
SAD	1 872,6	4 844,2	258,7	14 767,9	19 369,3	131,2	USA
Argentina	16,3	-	-	1 876,2	1 846,9	98,4	Argentina
Brazil	11,5	0,4	3,3	12 463,3	11 616,8	93,2	Brazil
Ekvador	-	0,3	-	5 099,3	5 920,9	116,4	Ecuador
Kolumbija	-	-	-	395,2	415,5	105,1	Columbia
Peru	-	-	-	173,2	291,9	168,5	Peru
Devičanska ostrva	-	10,1	-	-	-	-	The Virgin Islands
Ostale zemlje	1 590,7	44,7	2,8	50 366,0	12 848,5	25,5	Other countries
Australija i Okeanija	104,4	91,0	87,1	632,6	1 397,6	220,9	Australia and Oceania
Australija	103,4	90,4	87,4	264,9	996,6	300 ¹	Australia
Novi Zeland	1,0	0,6	60,6	362,5	352,0	97,1	New Zealand
Ostale zemlje	-	-	-	5,2	49,1	300 ¹	Other countries

¹⁾Obračunati indeks veći je od 300,0

¹⁾Calculated index is higher than 300.0

UVOZ, TOP 10 ZEMALJA, U HILJ. EUR / IMPORT, TOP 10 COUNTRIES, IN THOUS. EUR

		01-07. 2022		01-07. 2023	
Zemlja / Country	u hilj. Eur / in thous. EUR	u % / in %	Zemlja/ Country	u hilj. Eur/ in thous. EUR	u % / in %
Ukupno / Total	1 926 721,9	100,0	Ukupno / Total	2 145 349,2	100,0
Srbija / Serbia	328 654,0	17,1	Srbija / Serbia	377 712,6	17,6
Kina / China	172 377,4	8,9	Kina / China	246 759,4	11,5
Grčka / Greece	155 040,9	8,0	Njemačka / Germany	198 517,0	9,3
Njemačka / Germany	140 919,3	7,3	Italija / Italy	139 967,6	6,5
Italija / Italy	113 868,1	5,9	Grčka / Greece	137 489,6	6,4
Hrvatska / Croatia	112 410,4	5,8	Hrvatska / Croatia	121 590,1	5,7
Turska / Turkey	108 857,1	5,6	Turska / Turkey	114 131,4	5,3
Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	99 198,4	5,1	Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	100 176,0	4,7
Švajcarska / Switzerland	69 835,2	3,6	Francuska / France	51 463,7	2,4
Venecuela / Venezuela	43 283,9	2,2	Poljska / Poland	44 886,0	2,1
Ostale zemlje / Other countries	582 277,1	30,2	Ostale zemlje / Other countries	612 655,6	28,6

IZVOZ, TOP 10 ZEMALJA, U HILJEUR / EXPORT, TOP 10 COUNTRIES, IN THOUS. EUR

		01-07. 2022		01-07. 2023	
Zemlja/ Country	u hilj. Eur/ in thous. EUR	u % / in %	Zemlja/ Country	u hilj. Eur/ in thous. EUR	u % / in %
Ukupno / Total	427 030,8	100,0	Ukupno / Total	411 756,1	100,0
Švajcarska / Switzerland	96 332,3	22,6	Srbija / Serbia	106 258,4	25,8
Srbija / Serbia	76 253,2	17,9	Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	54 108,3	13,1
Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina	59 573,3	14,0	Slovenija / Slovenia	52 619,1	12,8
Slovenija / Slovenia	27 218,9	6,4	Češka Republika / Czech Republic	27 277,8	6,6
Luksemburg / Luxembourg	23 866,9	5,6	Hongkong / Hong Kong	22 209,3	5,4
Češka Republika / Czech Republic	14 066,2	3,3	Švajcarska / Switzerland	19 916,3	4,8
Albanija / Albania	12 327,7	2,9	Luksemburg / Luxembourg	16 327,6	4,0
Njemačka / Germany	12 218,1	2,9	Italija / Italy	12 195,1	3,0
Kina / China	11 172,0	2,6	Kosovo / Kosovo	11 308,1	2,7
Turska / Turkey	10 891,6	2,6	Albanija / Albania	11 064,5	2,7
Ostale zemlje / Other countries	83 110,6	19,5	Ostale zemlje / Other countries	78 471,5	19,1

IZVOZ I UVOD ROBE, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR

PODJELA PREMA ODSEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	
	427 030,8	411 756,1	96,4	1 926 721,9	2 145 349,2	111,3	Total
Ukupno	427 030,8	411 756,1	96,4	1 926 721,9	2 145 349,2	111,3	Total
Žive životinje	139,1	85,5	61,5	22 038,2	27 229,9	123,6	Live animals
Meso i drugi klanični proizvodi za jelo	10 562,4	11 573,6	109,6	56 369,3	74 045,8	131,4	Meat and edible meat offal
Riba, ljuškari, mekušci i ostali vodenici beskičmenjaci	0,9	60,4	300 ¹	9 784,7	13 424,7	137,2	Fish and crustaceans, mollusks and other aquatic invertebrates
Mlijeko i proizvodi od mlijeka, živinska i ptičja jaja, prirodni med, jestivi proizvodi životinskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu	102,0	84,9	83,3	34 853,1	44 095,6	126,5	Dairy produce; birds' eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included
Proizvodi životinskog porijekla, na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvatiti,	0,6	34,6	300 ¹	372,2	339,4	91,2	Products of animal origin, not elsewhere specified or included
Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; sijećeno cvijeće i ukrasno lišće	68,3	13,2	19,3	5 305,4	6 278,7	118,3	Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage
Povrće, korijenje i krtole za jelo	1 994,9	2 343,1	117,5	15 672,0	20 408,5	130,2	Edible veg. and certain roots and tub.
Voće za jelo, uključujući jezgrasto voće; kore agruma ili dinja i lubenica	1 284,5	1 801,6	140,3	19 892,6	24 524,1	123,4	Eatable fruit and nuts; peel of citrus fruits or melons
Kafa, čaj, mate čaj i začini	107,1	120,6	112,6	9 764,5	10 815,0	110,8	Coffee, tea, maté and spices
Zitarice	1,2	136,2	300 ¹	6 286,1	7 307,5	116,2	Cereals
Proizvodi mlinske industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice	3,3	18,0	300 ¹	18 582,7	13 933,8	75,0	Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten
Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnjevље, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana (kabasta)	270,4	194,8	72,0	2 613,7	2 772,7	106,1	Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and food
Seljak; gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	3,9	12,3	300 ¹	89,0	125,1	140,6	Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts
Biljni materijali za pleterstvo; biljni proizvodi na drugom mjestu nepomenuti niti obuhvatiti,	-	-	-	42,9	51,8	120,7	Vegetable plaiting materials; vegetable product, not elsewhere specified or incl.
Masnoće i ulja životinskog ili biljnog porijekla i proizvodi njihovog razlaganja; prerađene jestive masnoće; voskovi životinskog i biljnog porijekla	351,3	491,2	139,8	18 110,3	12 106,3	66,8	Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes
Prerađevine od mesa, riba, ljuškara, mekušaca ili ostalih vodenih beskičmenjaka	2 465,2	3 048,5	123,7	19 685,2	23 581,4	119,8	Preparations of meat, of fish or of crustaceans, mollusks or other aquatic invertebrates
Šećer i proizvodi od šećera	45,0	500,9	300 ¹	7 656,4	9 895,7	129,2	Sugars and sugar confectionery
Kakao i proizvodi od kakaa	1 033,8	1 302,8	126,0	14 315,8	19 815,5	138,4	Cocoa and cocoa preparations
Proizvodi na bazi zitarica, brašna, skroba ili mlijeka; poslastičarski proizvodi	415,2	420,7	101,3	33 084,0	43 163,2	130,5	Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastry cooks' products
Proizvodi od povrća, voće, uključujući jezgrasto voće, i ostalih djelova bilja	67,0	552,6	300 ¹	14 507,4	19 083,0	131,5	Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants
Razni proizvodi za ishranu	344,8	357,3	103,6	38 296,8	47 161,4	123,1	Miscellaneous edible preparations
Piće, alkoholi i sirće	6 544,7	16 605,9	253,7	51 108,4	71 550,3	140,0	Beverages, spirits and vinegar
Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje	524,9	815,3	155,3	18 094,1	18 996,8	105,0	Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder
Duvan i proizvodi zamjene duvana	169,3	-	-	16 501,7	22 285,4	135,0	Tobacco and manuf, tobacco substitute,
So; sumpor; zemlja i kamen; gips; kreč i cement	1 364,8	1 707,0	125,1	22 644,8	31 812,0	140,5	Salt; sulfur; earths and stone; plastering materials, lime and cement
Rude, zgure i pepeo	16 275,0	12 084,7	74,3	12,6	33,6	265,5	Ores, slag and ash
Mineralna goriva, mineralna ulja i proizvodi njihove destilacije; bitumenozne materije; mineralni voskovi	137 458,5	191 493,5	139,3	299 393,3	193 839,6	64,7	Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bitumi-nous substances; mineral waxes
Neorganski hemijski proizvodi; organska ili neorganska jedinjenja plemenitih metala, metala rijetkih zemljišta, radioaktivnih elemenata i izotopa	515,3	2 077,9	300 ¹	3 395,7	4 476,3	131,8	Inorganic chemicals; organic or non-organic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes
Organiski hemijski proizvodi	122,4	71,2	58,2	3 016,9	5 618,5	186,2	Organic chemicals
Farmaceutski proizvodi	19 017,4	22 917,7	120,5	86 572,3	106 192,0	122,7	Pharmaceutical products
Dubriva	12,6	12,4	98,7	2 998,5	3 458,9	115,4	Fertilizers
Ekstrakti za štavljenje ili bojenje; taninii i njihovi derivati; boje, pigmenti i ostale materije za bojenje; boje i lakovi; kitovi i ostale zavjetive mase; mastila	85,3	48,7	57,1	19 589,4	23 114,1	118,0	Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other coloring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks
Eterična ulja i rezinoidi; parfumerijski, kozmetički i toaletni proizvodi	750,4	409,8	54,6	22 570,0	30 246,4	134,0	Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations

IZVOZ I UVOD ROBE, u hilj. EUR/ EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR
/nastavak/
/continued/

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	
Sapun, organska površinska aktivna sredstva, preparati za pranje, preparati za podmazivanje, vještački voskovi, pripremljeni voskovi, preparati za poliranje i čišćenje, svijeće i slični proizvodi, paste za modelovanje "zubarski voskovi" i Zubarski preparati	102,0	179,8	176,3	15 807,0	20 173,7	127,6	<i>Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modeling pastes, 'dental waxes' and dental preparation</i>
Bjelančevinaste materije; modifikovani skrobovi; lijepkovi; enzimi	40,4	38,8	96,2	1 609,2	1 728,3	107,4	<i>Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes</i>
Eksplozivi; pirotehnički proizvodi; šibice; piroforne legure; zapaljivi preparati	1 078,6	1 402,6	130,0	1 490,4	2 236,3	150,1	<i>Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations</i>
Proiz. za fotografске ili kinematografske svrhe	2,6	-	-	743,4	637,7	85,8	<i>Photographic or cinematograph. goods</i>
Razni proizvodi hemijske industrije	295,8	57,2	19,4	17 180,1	19 894,4	115,8	<i>Miscellaneous chemical products</i>
Plastične mase i proiz. od plastičnih masa	2 940,0	1 880,8	64,0	52 453,0	59 591,3	113,6	<i>Plastics and articles thereof</i>
Kaučuk i proizvodi od kaučuka i gume	174,1	55,5	31,9	15 169,1	17 974,7	118,5	<i>Rubber and articles thereof</i>
Sirova sitna i krupna koža, sa dlakom ili bez dlake (osim krvna) i štavljena koža	1 332,1	1 255,9	94,3	23,0	33,0	143,1	<i>Raw hides and skins (other than fur skins) and leather</i>
Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizvodi, predmeti za putovanje, ručne torbe i slični kontejneri i pribor od životinjskih crijeva (osim svilenog ketguta)	507,2	124,6	24,6	6 636,5	10 682,2	161,0	<i>Articles of leather; saddlery and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)</i>
Prirodno i vještačko krvno; proizvodi od krvna	0,1	0,4	300 ¹	58,2	342,0	300 ¹	<i>Fur skins and artificial fur; manufactures thereof</i>
Drvo i proizvodi od drveta; drveni ugalj	22 575,4	25 227,9	111,7	24 148,1	31 556,8	130,7	<i>Wood and artic. of wood; wood charcoal</i>
Pluta i proizvodi od plute	-	1,3	-	222,8	329,7	148,0	<i>Cork and articles of cork</i>
Proizvodi od slame, esparta ili ostalih materijala za pleternju; korapskih i pleternih proizvoda	0,1	0,3	234,3	188,7	329,3	174,6	<i>Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basket ware and wickerwork</i>
Celuloza od drveta ili drugih vlaknastih celuloznih materijala; hartija i karton (otpaci i ostaci) za ponovnu preradu	961,9	645,1	67,1	5,5	36,3	654,4	<i>Pulp of wood or of other fibrous cellulosic material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard</i>
Hartija i karton; proizvodi od hartijine pulpe, hartije ili kartona	2 476,0	1 986,0	80,2	24 266,9	28 832,2	118,8	<i>Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard</i>
Stampane knjige, novine, slike i ostali proizvodi grafičke industrije, rukopisi, kucani tekstovi i planovi	992,2	946,6	95,4	6 087,0	7 648,7	125,7	<i>Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing ind.; manuscripts, typescripts and plans</i>
Svila	-	-	-	17,7	4,9	27,8	<i>Silk</i>
Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine od konjske dlake	-	9,5	-	18,6	22,8	122,1	<i>Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric</i>
Pamuk	11,2	40,1	300 ¹	379,1	503,1	132,7	<i>Cotton</i>
Ostala biljna tekstilna vlakna; predivo od hartije i tkanine od prediva od hartije	3,3	8,9	266,1	73,3	37,4	51,1	<i>Other vegetable textile fibers; paper yarn and woven fabrics of paper yarn</i>
Vještački ili sintetički filamenti	-	4,5	-	709,0	865,3	122,1	<i>Man-made filaments</i>
Vještačka ili sintetička vlakna, sječena	-	13,0	-	493,6	514,1	104,1	<i>Man-made staple fibers</i>
Vata, filc i netkani materijal; specijalna prediva; kanapi, užad, konopci i kablovi i proizvodi od njih	188,8	10,6	5,6	1 820,2	2 109,7	115,9	<i>Wadding, felt and nonwovens; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof</i>
Tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači	702,7	100,0	14,2	3 216,0	3 689,4	114,7	<i>Carpets and other textile floor cover, Special woven fabrics; tufted textile fabri-cs; lace; tapestries; trimmings; embroidery,</i>
Specijalne tkanine; taftovani tekstilni proizv.; čipke; tapiserije; pozamanterija, vez	-	-	-	100,6	93,4	92,9	<i>Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use</i>
Tekst, tkanine, impregnirane, premazane, prevučene, prekrivene ili laminirane, tekstilni proizvodi pogodni za tehniku, svrhe	0,9	35,6	300 ¹	616,3	979,6	159,0	<i>Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use</i>
Pleteni ili kukičani materijali	1,7	1,1	66,7	445,5	406,0	91,1	<i>Knitted or crocheted fabrics</i>
Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani	268,0	270,9	101,1	19 879,1	24 700,9	124,3	<i>Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted</i>
Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih proizvoda	1 027,5	2 250,0	219,0	29 687,5	38 938,4	131,2	<i>Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted</i>
Ostali gotovi proizvodi od tekstila; setovi, iznošena, dotrajala odjeća i dotrajali proizvodi od tekstila; krpe	106,4	166,7	156,7	7 577,2	9 674,9	127,7	<i>Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags</i>
Obuća, kamašne i slični proizvodi; dijelovi tih proizvoda	249,9	373,9	149,6	20 665,4	30 441,8	147,3	<i>Footwear, gaiters and the like; parts of such articles</i>

¹⁾ Obračunati indeks veći je od 300,00

¹⁾ Calculated index is higher than 300.00

IZVOZ I UVOD ROBE, u hilj. EUR / EXPORTS AND IMPORTS OF GOODS, in thous. EUR
/nastavak/
/continued/

PODJELA PREMA ODSEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Izvoz / Export			Uvoz / Import			BREAKDOWN BY CN SECTIONS
	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	01-07. 2022	01-07. 2023	Indeks / Index 01-07. 2023 01-07. 2022	
Šeširi, kape i ost, pokrivke za glavu i djel.	33,8	21,4	63,5	1 085,6	1 371,4	126,3	Headgear and parts thereof
Kišobrani, suncobrani, štapovi, štapovitoalice, bičevi, korbači i njihovi dijelovi	1,6	16,5	300 ¹	1 512,6	1 874,7	123,9	Umbrellas, sun umbr., walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof
Perje i paperje, preparirani i proizvodi izradjeni od perja i paperja; vještačko cvijeće;proizvodi od ljudske kose	0,1	3,9	300 ¹	514,7	406,9	79,1	Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair
Proizvodi od kamena, gipsa, cementa, betona, azbesta, liskuna ili sličnih mater.	1 084,0	1 477,1	136,3	12 480,6	16 490,7	132,1	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials
Keramički proizvodi	550,8	182,0	33,0	24 437,7	28 619,9	117,1	Ceramic products
Staklo i proizvodi od stakla	496,0	860,9	173,6	14 339,6	23 120,0	161,2	Glass and glassware
Prirodni ili kultivisani biseri, drago ili poludrago kamenje, plemeniti metali, metali platičani plemenitim metalima, i proizvodi od njih; imitacija nakita; metalni novac	69,8	10 312,1	300 ¹	7 040,0	13 259,8	188,3	Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and artif. thereof; imitation jewellery; coin
Gvožde i čelič	8 571,5	1 806,0	21,1	41 099,2	31 394,2	76,4	Iron and steel
Proizvodi od gvožda i čeliča	4 104,7	3 818,2	93,0	49 790,5	62 124,5	124,8	Articles of iron or steel
Bakar i proizvodi od bakra	4 534,1	2 479,1	54,7	2 124,9	2 077,0	97,7	Copper and articles thereof
Nikl i proizvodi od nikla	-	-	-	13,2	24,8	187,2	Nickel and articles thereof
Aluminijum i proizvodi od aluminijuma	119 215,3	55 883,1	46,9	106 897,4	54 025,3	50,5	Aluminum and articles thereof
Olov i proizvodi od olova	52,3	46,9	89,7	33,5	59,2	176,9	Lead and articles thereof
Cink i proizvodi od cinka	17,1	1,0	5,9	261,0	194,3	74,4	Zinc and articles thereof
Kalaj i proizvodi od kalaja	1,4	-	-	12,0	21,3	178,1	Tin and articles thereof
Ostali prosti metali; kremeti; proiz, od njih	48,9	-	-	1 425,1	392,4	27,5	Other base metals; cermet; art, thereof
Alati, nožarski proizvodi, kašike i viljuške, od prostih metala; njihovi dijelovi od prostih metala	193,1	44,1	22,9	5 522,9	6 764,9	122,5	Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal
Razni proizvodi od prostih metala	109,0	65,0	59,6	8 113,6	9 481,9	116,9	Miscellaneous articles of base metal
Reaktori, kotlovi, mašine i mehanički uredaji i njihovi dijelovi	24 026,2	8 630,1	35,9	128 030,0	171 888,8	134,3	Reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts ther,
Električne mašine i oprema i njihovi dijelovi; aparati za snimanje i reprodukciju zvuka; televizijski aparati za snimanje i reprodukciju slike i zvuk, dijelovi i pribor za te proizvode	4 933,1	6 078,7	123,2	109 758,6	133 970,9	122,1	Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles
Šinska vozila i njihovi dijelovi; željeznički i tramvajski kolosječni sklopovi i pribor i njihovi dijelovi, mehanička i elektromehanička signalna oprema za saobraćaj svih vrsta	324,0	617,4	190,6	727,2	777,8	107,0	Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tram-way track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electric-mechanical) traffic signaling equipment of all kinds
Vozila, osim željezničkih ili tramvajskih šinskih vozila i njihovi dijelovi i pribor	8 498,7	4 620,1	54,4	120 763,5	185 540,1	153,6	Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and acc, Ther,
Vazduhopl., kosmičke letjelice i njihovi dj.	1 494,7	1 141,7	76,4	632,3	1 200,5	189,9	Aircraft, spacecraft, and parts thereof
Brodovi, čamci i ploveće konstrukcije	2 522,0	296,7	11,8	23 858,5	12 431,9	52,1	Ships, boats and floating structures
Optički, fotografiski, kinematografski, mjerni, kontrolni, precizni, medicinski i hirurški instrumenti i aparati; njihovi dijelovi i pribor	2 419,5	2 367,2	97,8	22 753,2	24 918,6	109,5	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories ther,
Časovnici i njihovi dijelovi	38,6	51,1	132,4	6 616,2	6 707,0	101,4	Clocks and watches and parts thereof
Muzički instrumenti, dijelovi i pribor ovih proizvoda	92,8	85,1	91,6	538,2	483,7	89,9	Musical instruments; parts and accessories of such articles
Oružje i municija,njihovi dijelovi i pribor	2 910,5	669,2	23,0	6 111,4	1 795,6	29,4	Arms and ammunition, accessories and parts thereof
Namještaj, posteljina, madraci, nosači madraca, jastuci i slični punjeni proizvodi; lampe i druga svjetleća tijela, na drugom mjestu nepomenuti ili uključeni; osvijetljeni znaci, osvijetljene pločice imenima i slično, montažne zgrade	1 612,5	1 320,5	81,9	59 453,6	72 204,2	121,4	Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated build,
Igračke, rekviziti za društvene igre i sport; njihovi dijelovi i pribor	691,0	289,2	41,8	12 311,5	16 798,9	136,4	Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof
Razni proizvodi	16,5	18,8	113,4	13 299,2	18 022,6	135,5	Miscellaneous manufactured articles
Predmeti umjetnosti, kolekcija i starina	226,4	68,3	30,2	156,9	114,3	72,8	Works of art, collectors' pieces and ant,
Nerazvrstani	-	-	-	-	-	-	Other